

прѣднитѣ крака и потъна до шия въ ровкия снѣгъ ! Бѣдното добиче испружи вратъ, издигна глава, изрѣва едно : му ѹ ѹ и почна да лиже съ язикътъ си снѣгътъ ! Мъчи се сиромашъ дѣдо Ранчо да се измъкне изъ тоя снѣженъ гробъ, шава, подѣма се, напина се, ама вмѣсто на горѣ, краката му поткватъ все по-дълбоко и по-дълбоко ! Снѣгътъ допира вече до гърдитѣ му. А вилицата все нахася, все сѣе, като изъ едно голѣмо-голѣмо сито, па бърза, бърза да изравни, да насипе пакъ полянката съ бѣлия покровъ !

Войската бѣ отдавна одминала и се затулила задъ синкавия димъ. Четирмата коняника тоже бѣхъ прѣхвърлили втория хѣлмъ и бързяхъ да снабдятъ по-скоро „цивилования“ свѣтъ съ прѣсени-прѣсени извѣстия отъ бойнитѣ полета ! . . . Нощта почна да покрива съ своета черно крило и долини, и хѣлмове, и прѣспи, па и окаянитѣ дѣдо Ранчо и Сивчо ! . . . Освѣтътъ злокобнитѣ грачения па хищнитѣ гарване, грозния вой па вилицата, виението па нѣколко настървени вучета или вълци и топовния гърмежъ, който непрѣстава да раздрусва, да растрѣперва голитѣ канари — никакъвъ другъ живъ гласъ не се чува отъ никѣдѣ. Мѣсецътъ туку се подаде задъ нѣкой облакъ, посвѣтне ужъ и бърза да се скрие по-скоро, като че се бои, като че се срамува да поглѣдне това, що става на земята ! Нѣколко блѣдни звѣздици блѣщукатъ по тъмния горизонтъ, и трѣптятъ-трѣптятъ, като че трѣператъ, като че се зрозиватъ отъ ужасъ прѣдъ кървата, която се пролива и прави калъ, . . . тази грозна калъ, съ която цивилизацията на най-напрѣдналии вѣкъ тори своята нива, за да поникне семето на културата, па напрѣдкътъ . . . на хуманността ! . . . Каква грозна ирония ? !

Трѣпетното блѣщуканне па звѣздитѣ се отражава въ бистритѣ кристали зрѣща па снѣгътъ, и на дѣдо Ранчо му се стори, като че глѣда хиляди кандилца да мъждватъ възъ една бѣла поляна, посипана съ гробове. На всѣки гробъ по едно, по двѣ . . . по нѣколко ! Ето, едни гаснатъ и пакъ се палкътъ, . . . сами отъ себе си се палкътъ ! Боже ! . . . кога ли е измрѣлъ толкова свѣтъ ? . . . Кога ли сж посѣяни тия гробища ? . . . Кѣдѣ ли имъ сж душитѣ па тия хора ? . . . Дали ли и нихъ разнасятъ вилицитѣ по свѣтоветѣ, или си сж тука, при нихъ си, при нихнитѣ си гробове ? !, . . . Тука ще сж, ами ? ! . . . Ето, па, онова бѣлото, тамъ хей, що се развѣва надъ оня гробъ, това не е ли душата па нѣкой мъртвецъ ? ! . . . Ба а а . . . двѣ души, три души . . . много души ! . . . цѣлъ облакъ души, като нѣкой роякъ се развѣйва отъ тамъ